

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdi-Vásárhely, 1902. április 10.

Csütörtök.

XXI. évfolyam. 29. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények. Vajna
Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési
pénzek ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petitisorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyilttór sora 30 fillér.
A hirdetések s nyiltterek díja előre fizetendő.

Béke alkudozások.

Mig minálunk a becsületes összeférhetőség alkudozásai folynak a közel álló delegációk s még fontosabb kiegészítési kérdések közül, addig odalenn Délafrikában egy óriási, győzelmekben gazdag harc közledek a békés megoldás felé.

Itthon oly időknek nézünk elébe, mikor a pénzügyi és közgazdasági alakulások próbára fogják tenni nemzetünk erejét.

Nem csupán a még mindig elintézetlen kiegészítési ügyek, hanem még ennél is nagyobb mértékben a májusban ülésező delegációk elé terjesztendő nagy katonai kiadások foglalkoztatják a két állami és a közös minisztereket. Mint rendesen, úgy most is arról biztosítanak bennünket, hogy a rendes katonai költségvetésben jelentékenyebb emelkedés ezuttal nem lesz, de annál nagyobbra lehetünk elkészülve a rendkívülieknél. Az új ágyukról az hallatszik ugyan, hogy ezek költségének első részlete csak a jövő évi delegáció elé fog terjesztetni, de viszont a haditengerészet már is 127 millió korona erejéig rendelt új hadihajókat, tehát tetemesen túlhaladta azt az összeget, melyet a hadügyminiszter ezelőtt négy évvel a delegációktól, mint tíz évre szétosztandó beruházást kérni akart, de melyet, tekintettel a közhangulatra, akkor előterjesztetni vonakodott.

A Horvátországgal való s már évek óta vajudó pénzügyi egyezményről is rossz hírek keringenek. Az országos bizottságok tudvalevőleg már évek óta sikertelenül tanácskoznak s a Horvátországgal való pénzügyi viszony évek óta a régi egyezmény ismételt meghosszabbításával tartatik fenn. A horvát bizottság más elszámolási módot követel a közvetett adóknál, melyből Horvátországra mintegy három millió korona évi előny származnék. Biztos értesítések arról nyugtatnak meg, hogy e tekintetben a kormány a horvátoknak semmi ígéretet nem tett, — azonban hozzátesszik, hogy az országos bizottság lesz hivatva a horvátok követeléseit felől nyilatkozni és javaslatot tenni.

Mig szomszédságunkban a nyugtalan-ság jelei mutatkoznak, addig a már harmadik éve véres háború által marcangolt Délafrikára a béke reménye kezd földerülni. Az egész polgárosult világ élénk részvétellel kíséri a megindult alkudozásokat, de hogy lesz-e ezeknek eredménye, azt ma eldönteni nem lehet. A szerencsétlen Transzvál kormány, úgy látszik, komolyan és őszintén törekszik a békére s engedményekre hajlandó, de hogy törekvéseinek sikere legyen, az első sorban az

angol államférfiak magatartásától függ. Eddig föltétlen megadást követelnek a hős buroktól. Talán belátták, hogy ez a program nem vezet a béke megkötésére s engedményeket tesznek. Az angol nemzet színe-java már megunt a háborút s állítólag a király is azt óhajtja, hogy enyhébben bánjanak azzal az ellenféllel, mely az egész világ rokoszenvét kiérdemelte hősiességével.

Bármiként álljanak a követelések szemben, országvilág kívánja, hogy az összes alkudozások a békére vezessenek. Vajha a mi kormányunk hagyományos szerencsáját nyomon követné a burok diadala.

Választási mozgalmak Kézdivásárhelyen.
Bár csak egy hét választás el a képviselőválasztástól, e perczben (mikor e sorokat írjuk) még egyik párt sem ejtette meg a jelölést. A szabadpártban azonban már végre annyira tisztázódnak a dolgok, hogy két komoly jelölt van: Kovács Albert és Bárány Szentkeresztty Béla. Hogy a pártgyűlés kinek a személyében fog megállapodni: még nem bizonyos; e két érdemes férfi közül azonban bármelyikre is a jelölés, csak előnyére lesz városunknak s a szabadpártnak, mely így kedvező kilátások közt megy bele a választási küzdelmekbe.

A delegációkat Ó Felsége május 7-én délelben fogja a budai várakban fogadni. A tavalyi delegáció képviselői közül a következők szüntek meg a Ház tagjai lenni: gróf Eszterházy Mihály, Gajári Ödön, Gyurkovics György, gróf Nádkó Kálmán, Pulszky Ágost, Rakovszky Géza, Rosenborg Gyula, Szilágyi Dezső, gróf Thoroszkay Miklós, Tolnay Lajos és Tisza Kálmán. Ezeket kivül Apponyi Albert és Horánszky Nándor hivatalos méltóságai folytán nem lehetnek a delegáció tagjai. Ennyi üres hely már rég nem volt a delegációban.

KÜLFÖLD.

Merénylet Loubet ellen.

Budapest, április 7.

Párisból sürgönyzik tegnapi kelettel: Loubet elnök a vasúton megérkezvén, egy ember a kocsijához lépett, azt mondván, hogy igazságot követel.

Nyomban elfogták.

Az illető számtiszt és üldözési mániában szenved.

Megvizsgálás alkalmával föltöltött revolvért kapta nála. Azt állítja, hogy öngyilkosságot akart elkövetni.

A vizsgálat folyik.

Villamos világítás Kézdivásárhelyt.

Villamos világítás! Mily modern és mily fontos fogalom. A XX. század legelőszöbb, legkényelmesebb és legjobb világító eszköze. És mindez Kézdivásárhelyt itt a magyar haza legvörösödő hatá-

rán, a melyen túl megszűnik a kultúra és kezdődik az ázsiai barbarizmus. Lehetséges-e ez? Igen, igen, lehetséges, de csak úgy, ha akarjuk és pedig erősen akarjuk mi városiak akkor lesz mégpedig rövid idő alatt nálunk is villamos világítás. Ezen új világítási mód diadalmasan halad városról-városra mint egy diadalmas hadvezér, a ki hódít mindenütt, a hol csak megjelenik.

Miért maradna ki tehát a haladás vívmányainak kihasználásából Kézdivásárhely? Joga van hozzá, hogy mint a székelv határvidék egyik legelőszöbb és leggazdagabb városa a saját kényelmére élhessen a modern világító eszközök legelőszöbb képviselőjével: a villammal. Van hozzá vízi ereje, van hozzá alkalmas helye, a honnan mint központból az egész várost könnyen lehet bevilágítani és a mi fő: olcsón, majdnem ingyen.

Természetes, hogy az első berendezés pénzbe kerül, de nem túlsokba. Ime ide van írva, miből telnek ki Kézdi-Vásárhely villamos világításának első berendezése.

I. Dynamógép és tartozékai.

1 drb egyenáramu, „E 6” jegyű shunt dynamógép, mely 120 volt feszültség és perczenkön 1400. fordulat mellett 6000 watt teljesítményű, szíjtárcsával 1165 K., 1 drb szíjfejlesztő készülék hozzá 80 K., 1 drb készlet alapzati csavar 28 K., 1 drb kézi rheostat a dynamó mellékáramkötőbe 84 K., 1 drb voltmérő 120 voltig 70 K., 1 drb ampéremérő 50 ampéreig 56 K., 1 drb kétpólusu kikapcsoló ólombiztosítókkal, 50 amp. 39 K., 2 drb lemez hozzá egységár 70 f., 1 K. 40 f., 1 drb márvány kapcsoló tábla 100 K., ca 20 drb m. C. sziget. vörösréz kábel 25 mm. összekötő vezeték a dynamógép és kapcsolótábla között egységár 95 f. 19 K., 30 drb porc. szigetelőcsiga H 4. csavarokkal egységár 21 f. 6 K. 30 f. I. Összeg 1648 korona 70 fillér.

Alternativaként:

1 drb egyenáramu shunt-dynamógép „E 3.6” jelű, mely 120 volt feszültség és perczenkön 1600. fordulat mellett 3600 watt teljesítményű, szíjtárcsával 865 K., 1 drb szíjfejlesztő készülék 80 K., 1 drb sorozat alapzatesavar 28 K., 1 drb kézi rheostat a dynamó mellékáramkötőbe 84 K., 1 drb voltmérő 120 voltig 70 K., 1 drb ampéremérő 30 ampéres 56 K., 1 drb kétpólusu kikapcsoló ólombiztosítókkal 30 amp. 16 K., 2 drb lemez hozzá egységár 50 f. 1 K., 1 drb márványkapcsolótábla 100 K., ca 20 drb m. C. sziget. vörösréz drót 10 mm. összekötő vezeték a dynamógép és kapcsolótábla között egységár 40 f. 8 K., 30 drb porc. szigetelőcsiga H 2. hozzá egységár 480 f., 1 K. 44 f. Kiseb gép alkalmazása esetén 1309 K. 44 f.

II. Vezetékberendezés.

Szigetelt vörösréz huzalok porc. szigetelő csigák, kikapcsolók, biztosítók, szerelési apróanyag 40 drb izzólámpa részére, lámpánként becsülve mintegy egységár 10 K. 40 K., 4 drb ivlámpa részére, lámpánként becsülve mintegy egységár 30 K., 120 K. II. Összeg 520 K.

III. Világító testek.

a) Izzólámpák. 22 függőlámpa, feketére fénnyezett, famennyezet rózssával, 1.5 m. kettős kábel, ernyőtartóval és kiiktatós foglalat, 18100.61 tábla

egységár 5 K., 110 K. 16 drb izzólámpafüggesztő felakasztó kengyel, zománczozott bádogernyővel és kiiktató foglalat, 7352 sz. 41 tábla egységár 2 K. 90 f., 46 K. 40 f. 2 drb ugyanaz, kiiktató nélkül, 7851 sz. 41 tábla, egységár 2 K. 10 f., 4 K. 20 f. 22 drb porcz. ernyő, egységár 50 f., 11 K. 40 drb izzólámpa 100/16, világos egységár 50 f., 20 K. a) összeg 191 K. 60 f.

b) Ivlámpák. 4 egyenáramu ivlámpa befont üveggyölyővel, 12 órás égéstartammal, 8 ampéro áramerősségre egységár 115 K., 460 K. 2 drb előkapcsolt ellenállás, egységár 13 K., 26 K. 4 drb ólombiztosító „A 2” jelű egységár 1 K. 10 f., 4 K. 40 f. 2 drb kikapcsoló 1104 sz. egységár 4 K. 60 f. 9 K. 20 f. 4 drb csigafelvonószervezet ivlámpákhoz, egymástól elektromosan elszigetelt csigákkal, ellensúlylával és megerősítő csavarokkal, egységár 100 K. 400 K. ca 200 drb m. hajlékony rézkábelkötél hozzá, 138 $\frac{2}{mm}$ súly 24.4 egységár 3 K. 70 f., 90 K. 28 f. b) összeg 989 K. 88 f.

Összegezés.

I. Dynamó és tartozékai 1648 K. 70 f., II. Vezetékbereendezés 520 K., III. Világító testek: a) Izzólámpák 180 K. 60 f. b) Ivlámpák 939 K. 80 f. Összesen 3339 K. 10 f. A kisebb gép megrendelése esetén 2999 korona 84 fillér.

Van módunk kozzá, van pénzünk hozzá! Rajta tehát egyesült erővel törekedjünk megvalósítani az álmodott ideált: a villamos világiást. Egyesüljünk egy részvénytársaság alakjában, a mely olesó részvényekkel lehetővé tegye a bűzös petroleum kiküszöbölését; lakásunk, gyáraink, üzleteink és főutcaink területéről. És mivel több szem többet lát, több ész többet gondol a részvénytársaság előleges megalakulásának megbeszélésére jöjjenek össze az érdeklődők f. hó 20-án vasárnap d. u. 4. órakor a minorita Convent nagy termében, a hol a realis alapon alakuló részvénytársaság főbb alapelvei, a részvények száma és értéke meg lesznek alapítva. „Minél többen, annál biztosabban.” Ez legyen a jelszó.

Kézdivásárhelyt, 1902. ápril. 8.

„A Ganz és Társa” elektromos gyár — ezég megbízottja.

IRODALOM.

A Nagy Képes Világtörténet VII. köteté, melylyel az Új-kor kezdődik, imént hagyta el a sajtót. Ez az első kötet, melyet maga a vállalat szerkesztője, Marczali Henrik irt. A többi kötetek még nemzettek szerint csoportosíthatók a történetet, mert a régebbi korokban mindig egy-egy nemzet játszott Európá történetében vezérszerepet. Az Új-korral azonban ennek vége, itt a nemzetek története szer-

ves és egységes egészsze válik. Ennek feltüntetése igen nagy feladat. A kötet a reformáció korát tárgyalja és eleven tollal festi az eszmék áramlásait, amint összecsapodnak és elvagyulnak egymással. Páratlan történetíró pontosságával és részrehajtlanságával ad számot mindenik pártján állásáról és a tudós nemes kíváncsiságával és szorgalmával fűrkészi az egyes eseményeket indokait. A könyvnek két focusa van: Az egyik V. Károly küzdelme a világalomért. A másik a reformáció alakulása és terjedése. A szerző különös súlyt fektet mindenütt a magyar részre, melyben legnagyobb gondot Martinuzzi György és Zrínyi alakját rajzolja meg. Ezeknek egy-egy igen érdekös és fontos levelének hasonmása is benn van a könyvben, a melyek még seholsem jelentek meg. Különösen gazdagon van illusztrálva a Lutherre vonatkozó rész, kinek több arcképe és autogramja is van a könyvben. A magyar részben is sok, eddig ismeretlen érdekös kép van, többek közt Fráter Györgynek, Zrínyi Miklós-nak egy arcképe, az utóbbi Ernst Lajos gyűjteményéből. E kötet a Nagy Képes Világtörténet tizenkét kötetéből a hatodik. A VI. kötetnek megjelenése későbbre maradt. Megrendelhető havi részletfizetésre is a kiadó Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságnál. (Budapest, VII. Ullői-ut 18. sz.)

NAPI HIREK.

— **Előléptetés.** Kézdivásárhelyi Zonda József udvarhelymegyei törvényhatósági m. kir. állatorvost a földművelési miniszter a IX. fiz. osztály 3-ik fokozatából soron kívül előléptette ugyanazon fizetési osztály 1-ső fokozatába.

— **Esküvő.** Reissner Hugó, a kézdivásárhelyi m. kir. honvéd zászlóalj derék őrnagya házasságra lépett özvegy Thurmayer Istvánné szül. Lauritsch Mária urhölgygel Fogarason. Áldás és boldogság frigyükre.

— **A Székely Társaságból.** A kézdivásárhelyi „Székely Társaság” ápril 5-én tartotta 15-ik összejövetelét Ince István vezetésével. Napló olvasás után a Társaság egyhangulag fölvette tagjai közé Dr. Király Aladár, kir. alügyészt. Majd a betegeskedő Kiss Jenő titkár helyettesévé megválasztották Zayzon Sándor tanárt. A „Székely Társaságok Szövetsége”-nek alapszabály tervezetere vonatkozó javaslat került ezután megvitatás alá. Végül kimondotta a Társaság, hogy az E. K. E.-nek elismerést szavazva, a Székely kongresszus eszméjének előkészítésében tanúsított munkásságáért, átiratban fölkéri, hogy felretéve minden mellékleteket, csatlakozzék a Székely kongresszushoz, a melyhez a kézdivásárhelyi Székely Társaság is egyhangulag elhatározta hozzácsatlakozását.

— **A második „Vigadó estély”-re,** mely április 12-én (a jövő szombaton) este pont 8 órakor lesz, az áll. iskolák tornaesernőjében, nagyban folynak a készülődések, a próbák s épen oly széleskörű érdeklődés is mutatkozik iránta. A műsor a következő: 1. Felolvasás Homerből; (egy gyönyörű előkép.) 2. Prolog műkedvelői színelőadáshoz. 3. Virágfakadás. Vigjáték 1. felvonásban Muray Károlytól. 4. Naplemente. (Egy bájos előkép.) 5. Táncz. Ismételtén a legmelegebben ajánljuk közönségünk figyelmébe.

— **Villamos világítás Kézdivásárhelyen** című nagyfontosságú és komoly alapokra fektetett cikkünket e helyen is melegen ajánljuk olvasóink, különösen városunk vezető embereinek, a kereskedő világnak s összes polgártársainknak szíves figyelmébe. Egy egészen realis számtáson nyugszik a villamos világítás berendezésének tervezete; s kivitelezése annál könnyebb, mivel úgy az egyeseknek, mint a városnak végtelen csekélybe kerülend. Nemsokára még vissza térünk e fontos kérdésre, melynek megvalósítása városunkban egy nagy lépés volna a haladás útján.

— **Szekely ifjak Rómában.** Mint korábban írtuk volt, a Kézdivásárhelyi kantai róm. kath. főgymnasium VII-ik osztályának négy növendéke: Dávid István, Péntes István, Séra Gyula és Zselinszky József résztvettek a XIII. Leó pápa 25 éves jubileuma alkalmából rendezett nagy zarándoklatban, melyben mintegy 400-an voltak Magyarország róm. kath. középiskola képviselőiben. A mi disznagyarba öltözött szekely ifjak vezetője Révész F. Cyrill tanár és házfőnök volt, ki azon kitüntetésben is részesült, hogy (az angolok és francziákkal együtt) 600-at tevő zarándokok közül 28-ad magával személyesen bemutatott XIII. Leópápa ki áldását adta rá s az ifjuságra és intézetre, melynek méltó képviselőiben résztvettek.

— **Halálozás.** Kézdivásárhelyi Hatházi Mátyus László, m. kir. postatáviró segédtiszt, honvéd a 24-ik honvéd gyalogezred kézdivásárhelyi 3-ik zászlóaljában, ápril 7-én éjjel váratlanul elhunyt. A jobb sorsra érdemes alig 22 éves ifju ember önkézzel vetett véget életének: főbe lötte magát a honvéd laktanya irodájában, tengernyi bánatot okozván édes anyja: Séra Imrénének s nevelő szülői: Mátyus László jónövű asztalos és feleségének, kik rajongásig szerették. Hogy mi vitte rá a végzetes tette: teljesen ismeretlen. Április 9-én d. u. temették el nagy részvéttel a szülői háztól. Béke poraival.

— **Nagy tűzvész** pusztított folyó hó 7-én a Kézdivásárhelytől 1 órányira fekvő Szárazpatak kis községben. Délután 1 és 2 óra között tört ki a tűz s alig pár óra alatt mintegy 25 épület (lakóház, csűr, istálló, sertésöl, sütőház stb.) lett a lángok martaléka. Menteni alig valamit lehetett a nagy

TÁRGZA.

Polgári leányiskola.

— Balázs Márton igazgató nov., decz., jan. febr., és márcz. havi jelentése, a polg. leány iskola felügyelő-bizottságának 1902. évi április hó 5-én tartott gyűlésén. —

Tekintetes Felügyelő Bizottság!

1901. évi október hó 24-én tartott gyűlésünk alkalmával, úgy az államosításért, mint az államsegélyt benyújtott kérdésünk elutasítása miatt, aggodó szívvel tanácskoztunk fejlődő iskolánk megmentésének módzatairól.

Hat hónap telt el azóta, az ujabban megindított munkásság eredménye iránti remény és kétségek között, de ma már, — hála a Gondviselésnek, — könnyebben lélekzelhetünk fel, mert a lefolyt idő, legalább a folyó tanévre meghozta iskolának a különben biztos pusztulástól való menekvést, sőt a magas helyen kifejezett és nagy részben megvalósított jóindulat, reményt és biztatást is jelent számunkra, a további nemes küzdelemhez.

Az iskola államosításáért és állami segélyezésért a kérések rövid idő alatt újból elkészítettvén azokat 1901. nov. hó 4-én városunk polgármesterének vezetése mellett egy 14 tagú küldöttség vitte le

Sepsiszentgyörgyre Nagym. Potsa József v. b. t. tanácsos, csász. és kir. kamarás, főispán urhoz, felkérvén Önmegmáltóságát, hogy nagy tekintélyét és minden nemes ügy iránt tapasztalt hathatós támogatását, nehéz viszonyok közé jutott iskolánk érdekében ismételtén áldozatul hozni kegyeskedjék s legyen kegyes városunk küldöttségét a közoktatásügyi kormány feje, Dr. Wlassics Gyula miniszter ur Ö. ex. t. lentiája elő vezetni s ott nehéz, ügyünket előadva, részünkre az állami támogatást biztosítani.

Ugyane küldöttség tisztelt Tek. Csánki Gyula kir. tanfelügyelő urnál is, kinek szíves érdeklődése és támogatását az ügy iránt, mint mindenkor, ugy most is teljes mértékben kinyerte.

A Nagyméltóságu főispán ur által vezetett 16 tagból álló küldöttséget 1901. nov. hó 14-én, Budapesten a képviselő-ház miniszteri szobájában Dr. Wlassics Gyula vall.- és közokt. m. kir. miniszter ur Önmegmáltósága a lehető legkegyesebben fogadta s hogy iskolánk és az egész Székelyföld iránt kifejezett nagy érdeklődése és legmesszebb menő jóindulata a f. évi márcz. havában folyósított és megkészszeresztett államsegély által bizonyítékot is nyert, az most már mindnyájunk előtt köz tudomásu.

A Miniszter ur Önmegmáltóságának jóindulatáért fejezzük ki jegyzőkönyvileg is, legnagyobb hálaikat és köszönetünket.

A küldöttség az iskola ügyeit a közoktatásügyi miniszteriumban Dr. Axamethy Lajos min. tanácsos

és Dr. Moolin Emil min. oszt. tanácsos urak előtt is megismertetvén, mindkét helyen sikerült az iskola iránti érdeklődést és jóindulatot biztosítani.

Most pedig, midőn e személyi és anyagi áldozatokkal járó küldöttségekről s ezek működése által iskolánk megmentéséről emlékeztem meg, nem mulasztatom el, kénni a bizottságot, hogy e küldöttségek minden egyes tagjainak, kiváltképen pedig Nagym. Potsa József v. b. t. t., csász. és kir. kamarás, főispán urnak, Nagy Gábor min. tanácsos urnak, Benke Gyula urnak, városunk volt országgyűlési képviselőjének és Tek. Csánki Gyula kir. tanfelügyelő urnak, mint az ügy vezéroeinek, jegyzőkönyvi hálás köszönet szavazzassák.

Legyenek továbbá felemlítve és megörökítve e helyen, azon derék polgártársak nevei is, kik e nagy és nemes feladat megoldását szívvel — lélekkel igyekeztek előmozdítani:

A sepsiszentgyörgyi küldöttség tagjai 1901. nov. hó 4-én: Dr. Török Andor polgármester, Ifj. Jakab Istvánné, Török Bálintné, Dr. Török Andorné, Kiss Károlyné, Kiss Jenőné, Czecz Mártonné, Zoltáni Györgyné, Nagy Károly, Nagy Dénes, Bándi István, Wörtan Béni és Balázs Márton.

A budapesti küldöttség tagjai 1901. nov. hó 14-én: Nagym. Potsa József főispán, Nagy Gábor, min. tan., Benke Gyula és Molnár Józsiás országgy. képvis., Székely Jánosné, Balázs Mártonné

szélben s ezer szerencse, hogy annyira is lokalizálni tudták a borzasztó elem pusztítását. A kődvásárhelyi tűzoltóegyesület is közreműködött az oltási munkálatokban, melyek a késő éjjelbe is benyúltak. A kár nagy, mivel biztosítva kevés épület volt. A szegény gazdák nagy része hajléktalanul, egyetlen betevő falat nélkül áll s azért jót teszen, ki abból, mit Isten adott, segítségére fordul a szerencsétleneknek. A tűz állítólag egy 13 éves fiú műve, ki egy sčvénykerítést gyújtott meg s ebből harapózott át a láng az épületekre.

— **A bereczki zendülés ügyében** bűnvádi feljelentés is tétetvén, a kődvásárhelyi kir. törvényszék részéről a vizsgálat megindult. F. hó 6-án d. e. kiszáلت Bereczkbe Kádár Ákos kir. törvényszéki vizsgálóbíró és Stocker Antal kir. ügyész s a vizsgálatot még ápr. 8-án is folytatták. A népet, mely ez idő szerint esendően viselkedik, a zendülésre lelkeken izgatók bujtogatták föl, a kik méltó büntetésüket minden bizonynyal elveszik. A vizsgálat mellett nagyon kíváncsi azonban az arányosítási eljárás felfüggesztése is.

— **Helyreigazítás.** A Viga d ó javára rendezett táncestélyről írt tudósításból, a program egyik pontja, a mely ugyan a meghívóban jelozve nem volt, kimaradt. Ugyanis a melodrámat ezimbalmon kísérő Pap Adolf főgymn. tanuló, a közönség kívánságának engedve, me y érzéssel és kiváló prezisítással egy pár népdalt ezimbalmozott el, a melyet a közönség frenetikus tapssal honorált.

— **Országos 1848—49 es honvédegyülés.** Az országos központi honvédegyület bizottsága a vidéki honvédegyületeknek a következő értesítést küldötte: Határozat hozatott a mult évi országos gyűlésünkön, hogy az évi közgyűlésünk május hó 21-én tartassék meg. Midőn tisztelettel értesítjük erről a bajtárselnökséget, felhívjuk egyszersmind becses figyelmét, hogy az egyesületünk alapszabályai értelmében az egylete részéről beküldendő 2—4 megbízottat idejkorán kijelölni s azoknak neveit az alulírott elnökséggel teljes bizonyossággal folyó évi április hó 20-áig legkésőbbben tudatni méltóztatassék. A teremre nézve, melyben a gyűlés tartatni fog, a vasuti jegyek küldése alkalmával a tisztelt elnökség értesíteni fog. Megkerestetik különben tisztelettel az elnökség, hogy megbízottjai neveinek megküldése alkalmával, a mult évi országos gyűlésünk óta felmerült halottjainak a névjegyzékét is megküldeni méltóztatassék. Budapest, 1092. márczius 26. Honvédbajtársi üdvözléssel: M i k á r Zsigmond, főjegyző. Báró Podmaniczky Frigyes, elnök. Ezen felhívással kapcsolatosan felkéretnek a rikanbeléli 1848—49-beli honvédek, kik a folyó év május 21-én a Budapesten tartandó országos honvédközgyűlésen saját költségükön a rikanbeléli honvédegyület képviselőiben hajlandók résztvenni, hogy ebből szándékukat folyó hó április 15-ig legkésőbbben a rikanbeléli honvéd-

egylet bizottságával Seps-Szent-Györgyön tudatni sziveskedjenek.

— **Korodi-Lutz** — vádlott. Ugyálszik Korodi-Lutz országgyűlési képviselőt, a hirhadt szász agítátort is utoléri végzete. A magyarból szászszá vedlett képviselő ugyanis nemzetiségi apostolnak esapott fel s e minőségben a Brassóban megjelenő Kronstädter Zeitung hasábjain furesa közjogi elveket hangoztatott. Emiatt persze az ügyészséggel gyűlt meg a baja, mely ellen val, mint a híres szász ujság felelős szerkesztője és még négy munkatársa ellen a magyar nemzet elleni izgatás miatt sajtópert indított. Az inkriminált ezikk a mult év aug. és szeptember havában jelent meg. Korodi-Lutz országgyűlési képviselő kiadatása iránt a törvényszék már meg is kereste a képviselőházat.

— **Köszönetnyilvánítás.** A nagyméltóságú Vallás- és közoktatásügyi Miniszter Ur a kődvásárhely-kantai róm. kath. elemi finiskolának 20 drb szemléleti képet az Osztiak Magyar monarchia falitérképét és Európa hegy és vizrajzi falitérképét, összesen: 38 korona 85 fillér értékben volt kegyes gratis engedélyezni. Fenti népiskola gondnokságának nevében Miniszter Ur Önagyméltóságának ez uton is hálás köszönetüket nyilvánítják: Kődvásárhelyt, 1902. ápril. 7-én Tamásy Imre isk. elnök, Dr. Bánffy Zsigmond isk. gondnok.

— **Papválasztás.** Az illyefalvi ev. ref. egyházközség folyó hó 3-án Jó zsa Sándor erősi lelkész és a sepsii egyházmegye nagyerdemű főjegyzőjét — meghívás utján — egyhangulag és nagy lelkesedéssel papjának megválasztotta. Jó zsa Sándor kiváló egyénisége, szakképzettsége, tudása és a közönséggel való szelid bánásmódja, biztos garanciát nyujtanak arra nézve, hogy az egyházközségnek korábban megolygatott kőbli és társadalmi ügyei általa és vele mihamarabb az ohaított mederbe terelődnek. Adja Isten, hogy úgy legyen.

— **Új babfajok.** Közép-Amerikának, a mely sokat áldoz az összes gazdasági termelvények javítására, már számtalan jó, hasznos és javított terményt köszönhetünk, melyek átjutottak a kontinensre és most itt a leghasznosabb tenyésznövények közé tartoznak. Jelenleg a bab is nagyon meg lett javítva az amerikai Lima vagy vajbab által. Ezen babfaj sokban eltér a mi európai babfajainktól. A lima-babot nem élvezik hüvelystül, hanem csak a magját nyáron friss (félrett) állapotban, télen pedig szárazon. A babnak tudvalevőleg nagy a tápértéke, de még nagyobb a Lima-babé. A mi babjainknak tenyésztése mindenkor érdemes, az amerikai Lima-bab még bőtermőbb és jobbízű, úgy, hogy ezen bab tenyésztése minden körülmények között felelte ajánlatos. A Lima-bab úgy magas (káró), mint alacsony bokor Mühle Vilmos temesvári céz új bevezetése és ott kapható.

KÖZGAZDASÁG.

A Triesti Általános Biztosító Társaság.

(Assicurazioni Generali)

F. é. márczius hó 20-án tartott 70-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1901. mérlegek.

Az előtünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1901. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 571,267.823 korona és 19 fillért tettek ki, és az év folyamán bevett díjak 25,501.529 korona 89 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 12,664.410 korona 50 fillérrel 147,165.146 korona 89 fillérre emelkedett.

A tűz-biztosítási ágban a díjbevétel 11,890.311.770 korona biztosítási összeg után 19,179.337 korona 41 fillér volt, miből 8.452, 497 korona 20 fillér viszont-biztosításra fordítottatott úgy, hogy a tisztadíjbevétel 10,725.890 korona 21 fillérre rugott, mely összegből 7,267.495 korona 05 fillér, mint díjtartalék minden tehetől menten jövő évre vitetett át; a díjtartalék tehát a tiszta díjbevétel 67.76% át teszi ki. A jövő években esedékessé váló díjkötelez-mények összege 80,231.416 korona 02 fillér.

A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 4,937.050 korona 14 fillért, mely a viszont-biztosítások levonásai után 2,197.096 korona 58 fillérre rugott.

A betörésselopás elleni biztosítási ágban a díjbevétel 317,084 korona 80 fillért tett ki.

Károkért a társaság 1901-ben 27,945.234 korona 91 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 716,540.625 korona és 97 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 133,470.273 korona 85 fillér esik, mely összeget a társaság 192845 káresetben fizette ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 16,022.487 korona 99 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5,250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamingadozására alakított tartalék, mely a 3,379.624 korona 17 fillér külön tartalék, ugyszintén az évi nyereségből kihasított 350.000 korona, 10,402.487 korona 99 fillérre emeltetett fel; továbbá felemlitendő még a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. Ezekon kívül fenáll még egy 560.000 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlitse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangu értékekben vannak elhelyezve az idei átutalások folytán 173,458.451 korona 60 fillérről 109,319.427 korona 11 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések 31,870 ezer 290 K. 66 fillér, 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 17,799.821 K. 32 f. 3. Letétményezett értékpapírokra adott kölcsönök 2,467.253 K. 17 f., 4. Értékpapírok 122,468.568 K. 59 f. 5. Tárca váltók 1,140.190 K. 42 f. 6. A részvényesek biztosított adóslevelei 7,350.000 K. 7. Banoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával 7,223.302 K. 95 f., összesen: 190,319.427 K. 11 f.

Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre esik.

Szerk. postája.

B. J. Kovászna. A szerelmes históriát a vízbevetésben segédkező bajtárs szíves közvetítésével vettük. Nemsokára közöljük. A kísérő írásból azt következtetjük, hogy ott a Noé — nedűt is felhasználták házi vízbevetőül; ez azonban a Száli históriának mítsem ártott. Különben itt is lehett volna vízbevetőt eszelekedni. Sajnos, hogy a vonatból lekésés történt (??) Üdvözlét az egész háznak.

Kiadólaptulajdonos: Ifj Jancsó Mózes.

Felolós szerkesztő: Vajna Károly.

Dr. Török Andor, Benkő Lajos, Baló László, Jancsó Géza, Ifj. Jakab István, Ifj. Tóth István, Kupán József, Molnár Ferencz, Zsigmond Ferencz és Balázs Márton.

Íllala és elismerés illeti Kődvásárhely város Tek. Képviselő-testületét; a mely a budapesti küldöttség czéljaira 260 koronát szavazott meg s két tag által képviseltette magát.

Elismerés illeti a jótékony nőegyletet is, mely e czélra 3 tag uti költségének fedezésére és egyéb kiadásokra, 233 K. és 60 f. rendkívüli segélyt szavazott meg.

A mult év őszén Dr. Bánffy Zsigmondné, Ifj. Dávid Istvánné, Szabó Jenőné és Dr. Dávid Jánosné urnők buzgólkodtak az iskola érdekében, mulatságok rendezésével.

1901. decz. hó 26-án Ifj. Nagy Ferenczné urnő védnöksége, Dr. Török Andor és Balázs Márton elnöksége mellett, a kődvásárhelyi iparos ifjuság s ezek nevében főleg, Turóczy László, Molnár Mózes, Darkó Mihály, Jancsó Samu, Kovács Andor, Rácz Ferencz és Jancsó János urak rendeztek egy sikerült estélyt az iskola jelen tanévi értesítőjének kiadhatására 201 korona és 31 fillér tiszta jövedelemmel.

1902. évi január hó 4-én pedig, Nagym. Potsa József főispán ur és Méltóságos Özv. Csorey Jánosné urnő védnöksége mellett, Elekcs Béla és Reissner Hugó társelnökök, Balázs Mártonné, Dr

Dávid Jánosné, Incze Istvánné, Fejér Károlyné, Király Aladárné Cseh Gyula, Fehér Károly j b., Ifj. Jakab István, Karleusa Fülöp és Zajzon Lázár alelnökök és nagyszámú rendező-bizottság közreműködésével Stocker Antalné és Veress Gyulané urhölgyek, mint vezető elnökök rendeztek iskolánk javára egy mind erkölcsileg, mind anyagilag magas színvonalon álló társas-vasorás estélyt, 575 K. és 98 f. tiszta jövedelemmel.

Iskolánk érdekében továbbá a marosvásárhelyi székelly társaság a közel multban pártoló felterjesztést intézett a Nagym. vall- és közokt. m. kir. Miniszter urhoz.

Mindenzen jóakaró támogatók és nemesszívű tanügybarátok részére is, kérem a bizottság jegyzőkönyvi köszönetét.

Ha a nagyszámú érdeklődők neveit és működését látjuk, úgy jóleső érzés töltheti be lelkeinket a felett, hogy szerény munkásságunknak nemcsak helyi társadalmunkból, de a felsőbbbség részéről is mily sok és kiváló egyént sikerült a jelen tanévben is megnyerni, valanint nyugodtak lehetünk a jelenség folytán az iránt is, hogy az ügy fontosságát, és törekvésünket a nagyközönség nemcsak átérzi, de azt teljesen méltányolja is s ezekből kifolyólag iskolánkért szívesen tesz, áldoz és lelkesedik.

(Folyt. köv.)

Hirdetések.

A minoriták tagja Orszáfaluban haszonbérbe kiadó.

TRIES TI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TARSASÁG
(Assicurazioni Generali)
Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám
a Közgazdaság rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS
BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

hazánk legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító társaság
mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság
mindenkinek, ki e célból hozzá fordul a legnagyobb
készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-,
betöréses-lopás- és harangtörés és repedés elleni bizto-
sításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar
jég- és viszontbiztosító r.-t.-t., valamint baleset elleni bi-
zosításokat az „Első o. általános balesett ellen bi-
zosító társaság z-i mára.

A kézdivásárhelyi ügynökség **Kupán József.**

Kiadó lakás.

Az újton levő lakás, a hol jelenleg Elekes Béla tábla-bíró
ur lakik, több évre

(71. 3-3.)

haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet **Bálint Benedek** nével Alsó-Lendván.

Eladó

egy 13 soros **vetőgép**, egy egész új kézi
vetőgép.

Bővebb felvilágosítást a lap kiadó hivatalánál
nyerhetni.

(75. 1-3.)

Üzlethelyiség változtatás!

Mivel üzletemet április 24-ikére áthelyezem
a piac téren **SZVOBODA BÉLANÉ** urasszony üz-
lethelyiségébe, az átköltözés megkönnyébbítéséért
asztali- és függőlámpákat, 80 darabból álló finom
porcellán és Angol evőkészleteket, finom Mocca
és kávék készleteket vételáron adok el, valamint
más árukat is a lehető legjutányosabb áron bocsá-
tok a tisztelt vevő közönség rendelkezésére.

(35.-9-0.)

Kiváló tisztelettel:

Jancsó Gyula, kereskedő.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalom főműveit

MAGYAR FRANKLIN- Társulat kiadása REMEKÍRÓK

czim alatt egyöntetű szép kiadásban.
55 kötetben, diszes vászonkötésben
adja közre a Franklin-Társulat.

Tartalmazza:

*Arany János Kislady Károly
Arany László Kislady Sándor
*Balassa Bálint Kólcsey Ferencz
Bajza József Kossuth Lajos
Berszenyi Dániel Madách Imre
Csiky Gergely Miksa Kelemen
Csokonay V. M. Pázmány Péter
*Czuczor Gergely Petőfi Sándor
Deák Ferencz Reviczky Gyula
Eötvös József br. Széchenyi Istv. gr.
Fazekas Mihály *Szigligeti Ede
*Garay János Teleki László gr.
Gyöngyösy I. *Pompa Mihály
Gvadányi József *Vajda János
Kármán József *Vörösmarty M.
Katona József Zrínyi Miklós
Kazinczy Fer. műveit.
*Kemény Zsigm. Népies lyra
Népb. dalak
Kurucz-költészet

* A csillaggal jelzett remekírók kiadási
jogát a Franklin-Társulat magának szerződé-
sileg biztosította, úgyhogy azt más kiadó ki
nem adhatja, ezen írók művei más verseny-
gyűjteményben meg nem jelenhetnek.

A Franklin-féle Magyar Remek-
írók 55 testes kötete felöleli a legbe-
csesebbet, mit a magyar szellem ter-
emtett és hivatva van arra, hogy
minden családi könyvtár gerincze
legyen.

A Franklin-féle Magyar Remek-
írók kiállítása méltó a nemzeti mű-
jelentőségéhez. Kötése pályanyertes.

művészi, erős angol vászonkötés, a
papírja fementes, soha meg nem sár-
guló; betűi külön és ezéla közölnek.

A Franklin-féle Magyar Remek-
írók öt kötetes sorozatában jelennek
meg 1902. februártól kezdve és azon-
tul minden félévben egy-egy öt kötet-
ből álló sorozat.

A Franklin-féle Magyar Remek-
írók előfizetőinek külön kedvezmény-
képen a most megjelenő új magyar
Shakspeare-kiadás, 6 vaskos kötet-
ben, diszkötésben 20 korona — ki-
vételes árban szállítatik, holott a ki-
adás bolti ára 30 korona lesz, és az
eddig forgalomban volt Shakspeare
kiadás 100 koronába került. — Leg-
kiválóbb költőink remek fordításai-
ba közli Shakspeare remekét a kiadás,
névszerint Arany János, Petőfi, Vörö-
smarty, Szász Károly, Léva József,
Györfi Vilmos áttüzetésében. Ez az
egyetlen teljes magyar Shakspeare, és
értékes kiegészítője a Magyar Re-
mekírók gyűjteményének. Megren-
delhe 6 a Magyar Remekírók-kal
egyidejűleg.

A Franklin-féle Magyar Remek-
írók 55 kötetnyi teljes gyűjtemény
ára 220 korona, mely összeg havi
részletekben törleszthető; a hat köte-
tes teljes Shakspeare kiadványára
20 kor. a Remekírók előfizetőinek,
ha a két mű együttesen rendel-
tik meg.

Sajtó alá rendezik és
az illető író életét és
munkáinak jellemzését
felölelő bevezetéssel
ellátják.

Alexander Bernát
Angyal Dávid
Bádos Ferencz
Bánóczy József
Beöthy Zsolt
Berzeviczy Albert
Bayer József
Endrődy Sándor
Erdődy Béla
Erdélyi Pál
Ferenczy Zoltán
Frankó Vilmos
Gyulai Pál
Heinrich Gusz. Áv
Koroda Pál
Kossuth Ferencz
Kozma Andor
Léva József
Nagyessy László
Rákosi Jenő
Riedl Frigyes
Széchenyi Károly
Széll Kálmán
Váczai János
Vadnai Károly
Voinovich Géza
Zoltány Irén

E fényes névsor bizto-
sítottat nyújt arra né-
ze, hogy a Magyar Re-
mekírók megbízható
szöveg t adja a felvett
munkáknak, s hogy
minden életrevaló órá-
beosztás munká-
lesz.

A Franklin-Társulat által kiadott „Magyar Remekírók“ nagy
értékét rendkívül emeli, hogy annak kiegészítője a

Teljes Magyar Shakspeare,

a Kislady-Társaság által kiadott a költőink: Arany, Petőfi, Vörösmarty, Szász Ká-
roly, Léva, Arany László, Fejes, Greguss, Györfi Vilmos, Lőrinczy-Lehr, Rákó i Jenő,
Szigligeti által fordított kiadása. Ez a fordítás ma már magyar remekíró-számba megy
mert azt halljuk a színpadról, ezt idézzük lápten-nyomon; átment a nemzet vérebe.

A teljes magyar Shakspeare-t kedvezményes áron kapják a „Magyar Remek-
írók“ megrendelői, vagyis a hat kötetes diszesen bekötött munkát 30 korona bolti ár
helyett 20 koronáért, ha mind a két munkát megrendelik.

Megrendeléseket elfogad minden hazai könyvkereskedés
vagy a Franklin-Társulat Budapestben.

MEGRENDELŐ JEGY.

Alőírott.....	könyvkereskedésben
(hol:).....	ezennel rendel
.....péd. Magyar Remekírók 55 kötet 220 kor.	
.....Shakspeare összes színművei 6 kötet 30 kor.	
.....helyett 20 kor. kedvezményes áron.	
.....Shakspeare összes színműveit 6 kötetben külön	
(a Magyar Remekírók nélkül) 30 korona bolti	
áron és kéri a szállítási feltételek közlését.	
Hely:.....	Név:.....

Tessék e megren-
delő-jegyet aláírva levelező-
lapra ragasztva azon könyvkereskedésnek be-
küldeni, mely könyvszámlá-
sát rendesen
fedez.

A műre havi törlesztéses megrendelést elfogad **Ifj. Jancsó Mózes**
nyomdatulajdonos Kézdivásárhelyt.

(3-12) 36.

Ny. ifj. Jancsó M.-nél Kézdi-Vásárhelyt.